

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine
professoris**

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Ser[mo] vii. p[ro] eade[m] d[omi]nica xxiii. post Trini[tatis]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Dñica. xxiiij. post Trini.

Quod p me stas mihi imputari debet.
Nā siqs miles magna regis stipēdia reci-
piens habens inimicū regis obuiū q̄ sela
volūtate tergū vertēdo posset evadere et
resistere se ei volūtarie subiaciat ius ptem
ptū regis: multū est increpād⁹ iuste pu-
niend⁹. Expone et applica notādo illud. j.
Lor. x. Fidelis de⁹ q̄ nō paties vos tēta/
ti sup id quod potestis.

Ser. viij. p eadē dñica. xxiiij. post Trini.

R Eddite cesa

Rī zc. Euchodiā rogo et sin/
thīcē dep̄coz idōm sape i do-
mino. Etia rogo et te germane q̄pa adiu-
ua illos q̄ meū laborauerūt in exāngelio
cū Clemēte et ceteris coadiutorib⁹ meis q̄
rū noia sunt in libro vite. Philippi. Ibi se-
tria p̄siderāda. q̄p p̄siderat⁹ valer ad h̄
vt dei sim ⁊ et deo reddēdi. Primū affe-
ctionis exp̄l̄io virtuosa: Euchodiā zc.
vsc̄: p̄par. Sc̄dm exp̄l̄ionis specifica/
tio zelosa: Adiūna illos zc. Tertiu spe-
cificatio p̄medatio fructuosa. q̄p noia zc.
Propter primū etiā dicebat ip̄e Paul⁹
Rom. xij. Obsecro vos per misam dei zc.
Propter sc̄dm. j. Lor. xv. Quotidie mo/
r̄or ppter gl̄iam v̄iam. Propter tertiu di-
cit saluator Luce. x. Gaudete q̄r noia v̄ia
sc̄pta sunt i celis. Salutatio
Reddite zc.

Dī Rim⁹ art. An anie dānate cruciētū
igne. Elide dñica tercia post paschā
Sermone tertio.

Secundus art. In p̄ced. zc. In hoc di-
cendū q̄ reddēda sunt cesari. i. p̄nci/
pi terreno. Ubi notādū q̄ faſt sibi reddē
Primū fidelitatis obfūātia. (da
Sc̄dm humilitatis reverētia.
Tertiu sedulitatis obedietia.
Primū zc. ne. l. honorē p̄ncipat⁹ alij trāſ/
ferat. Nā sic dī. xxiiij. q. v. Si ap̄o. Regis/
bus debet fidelitas. Sc̄dm est hūlita/
tis reverētia. j. Pef. q. Regē honorificate
Tertiu est sedulitatis obedietia. Heb.
xiiij. Obedite p̄polis v̄is ⁊ subiacete eis.
Ubi notādū km. Lbo. j. q. xvij. Leges
positae hūlitus. vel sunt iuste aut iniuste.
Siquidē iuste sunt hūt v̄im Obligādi a le-

ge eterna a q̄ deriuant: km illq̄ Prouerb.
viij. Per me reges regnāt legū p̄ditors
iustis dācernūt. Dicunt autē leges iuste ex-
tine: qñ. s. ordinātū ad bonū cōmune: et
ex auctoritatib⁹ qñ. s. lex lata nō excedit po-
testatē ferētis. et ex forma qñ. p̄pe km eq̄l̄i/
tate p̄pōtiōis imponūtūt subditis onera
in ordine ad bonū cōmune. Lū em vñ ho-
mo sit pars m̄ltitudinis: sicut q̄libet pars
id qđ est: est totib⁹. Unū et natura aliqd
detrimentū infert parti vt saluet totū. Et
km hoc leges hm̄oi onera p̄portōabilitē
infērētis iuste sunt ⁊ obligat in foro p̄scie
et sunt leges regales. In iuste autē sunt leg-
es dupl̄i. Uno mō p̄trarieratē ad bo/
nū cōmune ecōtrario p̄dict̄. Uel ex fine
sicut cū q̄ p̄sidens leges onerosas subdit
is imponit: ⁊ nō p̄mitēt ad utilitatē cō/
munē: sed magis ad p̄p̄ia cupiditatē vel
gl̄iam; vel etiā ex auctore: sicut cū aliqd le-
ges fert ultra sibi p̄missam potestatē: v̄l et
ex forma p̄puta cū ineq̄l̄iter onera m̄ltitudi-
nī dispensant: etiā ordinātū ad bonūz
cōmune: et hm̄oi magis sunt violētiae q̄ le-
ges: quia sicut dī Aug⁹. j. lib. de libe. arb.
Lex esse nō videſ q̄ iusta nō fuerit. Unde
tales leges nō obligat in foro p̄scie: nisi
forte ppter vitandū scandalū vel turbatōz
pter qđ etiā hō suo iuri cedere debet: km
illō Matth. v. Qui te angariauerit mille
passus: vade cū eo alia duo. et q̄ abstuleſ
rit tibi tunicaz: da ei ⁊ palliū. Alio mō le-
ges possunt esse iniuste p̄trarieratē ad
bonū cōmune dīuinū: sicut leges tyran-
nū inducēt ad idolatriā vel ad qđcūq̄
aliud cōtra legē dei. Et tales leges nullo
mō obfūare licet: q̄r sicut dī Act. viij. Obe-
dire oportet deo magis q̄p̄ homib⁹. Patz
itaq̄ p̄ nō p̄ rex p̄ libito onera subdit̄ iū
ponere: nisi hoc fieri km iusticiā ⁊ ppter bo/
nū cōmune. Exemplū. iiij. Regū. xij. de
rege Achab q̄ ml̄tū vitupatur de eo q̄ vo-
luit habere vinea Naboth. Jō videat p̄n-
cipes zc. q̄m sicut dī Sap. vij. Horrēde et
cito apparebit q̄m durissimū iudicū i his
qui presunt fieri.

Tertiū arti. Audistis zc. Hoc saltē
attēdite: q̄m sustinētō onera vobis
a p̄ncipe imposta ppter peccatoz vestrop̄
punitionē reocgitates quoniam meruistis
acerbius puniri: duriorē penā euadetis.

Sermo. VIII. Fo. CXLIII

Notate quod dicit lex: de regu. sur. l. Quo
tiens. De duobus malis: minus malum est
eligendū. Et sicut dicit. xxij. q. i. Parce:
post me. Potius est consulēdū utilitati quod
voluntati. Utilius est enim cari in hoc se-
culorū: et minū malū quod in alio. Excedo quod ne
mo sit qui nō libenter eligeret p̄dere dena
rium quod florenū: et torqueri p̄ horā quod p̄ an
nū. Exponere tē. Sed heu pleriq; plus rey
spicunt ad tēp̄alia quod ad sp̄ualia: et ad corp̄
quod ad animā. Ber. Sic stulti estimatores
de minimis maximā et de maximis minis
mā curam gerunt.

Dñica. xxij. post. Tri. Ser. viij.

R Eddite cesa
ri tē. Reddite oibus Ro. xij.
Triplex p̄sidatō nos debet
inducere ad reddendū omnibus debita: ut
sic tandem reddamur deo. Primo est con
sideratio iustificatiōis. Hic est enim actus
iusticie. vnicuiq; reddere debitū. Unde a
turis p̄spitis sic distinguit iusticia. Iusticia ē co
stantis et p̄petua voluntas ius hūi vnicuiq;
tribuens. Secunda est consideratio p̄sūltio
nis: si vicez fecerim⁹. Tertiarū: quia sicut dī
cit Ps. In iusti dispibunt. Tertia est co
sideratio remuneratiōis: vicez si hoc obser
uauerimus: quia sicut habet Matth. xv.
Justi ibunt in vita eterna. H̄i ergo sunt
dei et deo reddendi.

Reddite tē.

Prim⁹ art. An dappati habeat deu
odio. Vide dominica tertia post pa
schā Sermone q̄rto.

S Eccl̄us articulus. In precedēti tē.
In isto dicendū que reddenda sunt
deo. Et dico quod tria p̄cipue sibi reddere
benemur

Primo subiectiōis obedientiā.

Secundo dilectiōis benivolentiā.

Tertio timoris reverentia.

Primo tē. ratione vicez summi dominij.
Unde ipse dicit Leui. xir. Ego domin⁹:
leges meas custodite. Et Deuterono. xix.
Obedias voci domini: eius adhreas. O
deo quod sunt tibi inobedientes. Discut
re si vis quod singula mandata. Secundo
debemus deo dilectiōis benivolentiā. No

em satis est facere quod p̄mandari nō exp̄ad
more fiat Matth. xxij. Diliges dominū
deum tuum ex toto corde tuo. Tertio
debemus deo timoris reverentia. Deus,
q̄j. Dominū deū tuū timebis. Et ibidez:
Dominū deū tuū adorabis. Et Apocal.
xiij. Timete deū quia venit hora iudicij
eius. Exemplū p̄pone de beato Hiero
nymo. qui tantū timebat p̄parere coram
dei iudicio. Vide in secundā aduentuali.
Alier dicere potes si volueris quod deo de
bemus reddere substatiā temporale. Pro
verb. iij. Honora dominū de tua substanciā.
Item substantiā corporalem. Romani.
xij. Obsecro vos ut exhibeat̄ corpora ve
stra hostiā vivente. tē. Item substantiāz
spiritualem tē. q̄mā ad p̄m cognoscendū:
q̄ amandū et laudandū Ps. Be
nedit anima mea dominorū. Exemplū
tandem p̄opone de sanctis anachoritis
qui die ac nocte corpe et anima deo seruī
ebant. Bern. Totū debes ei et quo totum
habes.

Tertia art. Aud. tē. Notate quod frustra
expectatis beatitudinē p̄missam ni
si deo reddaris quod ei debitū est. Dicū
enī iura. Frustra petit debitū quod de
bet nō impendit. L. de senectyis et interlo
cutionibus omnīi iudicū. l. Cum papinia
nus. Et de mutuis petitionib; ca. p̄misit
scđo. Et. iij. q. viij. Cuius in agendo. Au
dice. Si rex alicui p̄misit mille marchas
tali pacto: si p̄ rege exposuerit denarium:
Nōne libertissime hoc faceret. Et si negli
geret: nōne iuste p̄missio regio p̄uand̄ etiž
Exponere et nota quod de regnū celoꝝ nobis
p̄misit sub cōdicione: si deo soluerim⁹ qđ
ei iure debemus. Vide Matth. xix. Si
vis ad vitā ingredi: serua mādata. In q̄
rum vicez obseruantia pendent omnia que
deo debentur.

Dñica. xxij. Sermo p̄mus.

A Vrgēns se

qbak eū Matth. ix. Impleam̄
agnitioē voluntatis dei in omni
sapientia. Col. i. Remig. sup̄ verba thema
tis. Mirada p̄it atz imitada dñi hūilitas
et māluerido. Nā mox ut rogat⁹ est: rogā

VV 4